

กระทู้ถามที่ ๘๕๗ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๕ ตุลาคม ๒๕๔๕

เรื่อง การให้ท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดนโยบายด้านแรงงานต่างด้าว

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันรัฐบาลได้มีมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้มีการผ่อนผันการใช้แรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ คือ พม่า ลาว กัมพูชา ทั่วประเทศ โดยรัฐบาลเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ผ่านสำนักงานคณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง โดยกำหนดให้เป็นหลักเกณฑ์เดียวกันทั่วประเทศ ซึ่งไม่ได้มีการคำนึงถึงสภาพความหลากหลายทางสภาวะความต้องการในการใช้แรงงาน สภาพสังคม และวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น แต่ละจังหวัดก่อให้เกิดปัญหาตามมา ซึ่งมีผลกระทบทั้งต่อผู้ประกอบการ ลูกจ้าง เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย รวมทั้งการอาศัยอยู่ร่วมกันในสังคม ดังเช่น สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นจังหวัดชายแดนติดประเทศสหภาพพม่า ซึ่งมีลักษณะพิเศษคือประชากรประมาณร้อยละ ๕๐ เป็นชาวไทยใหญ่ และชาวไทยภูเขา ๕ ชนเผ่า ลักษณะความต้องการในการใช้แรงงานเน้นหนักภาคการเกษตรที่สภาพการจ้างเป็นแบบชั่วคราวในฤดูเพาะปลูก และเก็บเกี่ยวเท่านั้น ส่วนในการจ้างภาคบริการก็ไม่น่าเป็นที่นิยมของแรงงานคนไทยเนื่องจากความเคร่งครัด ในวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น แต่รัฐบาลกลับไม่อนุญาตให้มีการใช้แรงงานต่างด้าว และเมื่อพิจารณา ในรายละเอียดของการกำหนดค่าธรรมเนียมในการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวเมื่อเทียบกับภาระที่ทางไทย จะต้องรับผิดชอบ เช่นการรักษาพยาบาลให้กับผู้ป่วยต่างด้าวที่ไม่ได้มีการขึ้นทะเบียน รวมทั้งผู้ติดตาม จากตัวเลขปีงบประมาณ ๒๕๔๕ ทั้งจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้รับค่าประกันสุขภาพและค่ารักษาเป็นเงิน ๔,๑๘๕,๘๖๐ บาท ในขณะที่ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการให้บริการสาธารณสุข ทั้งแรงงานต่างด้าวที่มี และไม่มีบัตรประกันสุขภาพและผู้ติดตามรวมเป็นเงิน ๑๖,๔๗๕,๖๑๕ บาท เป็นต้น จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงแรงงานมีมาตรการที่จะแก้ไขเพื่อบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการกำหนดนโยบาย การผ่อนผันให้ใช้แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองที่ไม่คำนึงถึงสภาพความหลากหลายทั้งสภาวะความต้องการ ในการใช้แรงงาน สภาพสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น แต่ละจังหวัดหรือไม่ อย่างไร ขอทราบ รายละเอียด

๒. กระทรวงแรงงานมีนโยบายที่จะให้ท้องถิ่นหรือคณะกรรมการระดับจังหวัดเป็นผู้กำหนดนโยบายด้านแรงงานต่างด้าวเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความหลากหลายทั้งสภาวะความต้องการในการใช้แรงงาน สภาพสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น แต่ละจังหวัดหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้อตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เปรมศักดิ์ เพียยุระ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดขอนแก่น

คำตอบกระทู้ถามที่ ๘๕๗ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น

เรื่อง การให้ท้องถิ่นเป็นผู้อำหนดนโยบายด้านแรงงานต่างด้าว

ข้าพเจ้า นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำถามข้อ ๑ กระทรวงแรงงานมีมาตรการที่จะแก้ไขเพื่อบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการกำหนดนโยบายการผ่อนผันให้ใช้แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองที่ไม่คำนึงถึงสภาพความหลากหลายทั้งสภาวะความต้องการในการใช้แรงงาน สภาพสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น แต่ละจังหวัดหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ จากสภาพการจ้างแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองที่มีความหลากหลายทั้งจำนวน ความต้องการแรงงาน ประเภทอาชีพที่แรงงานต่างด้าวทำ ประกอบกับมีแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้แรงงานต่างด้าวเข้าสู่ระบบที่ทางราชการสามารถควบคุมได้ รวมทั้งทำให้ทราบจำนวนแรงงานต่างด้าว ประเภทอาชีพที่แรงงานต่างด้าวทำ จำนวนสถานประกอบการที่จ้างแรงงานต่างด้าว เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนในการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวในระยะยาว คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ อนุมัติให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา อยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราว เป็นเวลา ๑ ปี และทำงานได้ใน ๑๐ ประเภทกิจการ พื้นที่การทำงานทั่วประเทศ มีแรงงานต่างด้าวมาจดทะเบียนทั่วประเทศทั้งสิ้น ๕๖๘,๒๕๕ คน และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ อนุมัติให้แรงงานต่างด้าวที่ได้รับการผ่อนผันตามมติคณะรัฐมนตรีปี ๒๕๕๔ ทำงานได้เป็นเวลา ๑ ปี ใน ๖ ประเภทกิจการ มีแรงงานต่างด้าวเข้ามาจดทะเบียนทั่วประเทศทั้งสิ้น ๓๖๓,๑๐๐ คน ซึ่งการอนุญาตดังกล่าว เป็นการบรรเทาปัญหาการขาดแคลนแรงงานในบางประเภทกิจการได้ในระดับหนึ่ง อนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบจำนวนแรงงานต่างด้าวที่มาจดทะเบียนในปี ๒๕๕๕ มีจำนวนลดลง เนื่องจากสาเหตุหลัก คือแรงงานต่างด้าวบางส่วนเดินทางกลับประเทศ บางส่วนยังคงลักลอบทำงานอยู่เนื่องจากการกำหนดนโยบายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริง ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองเกิดเอกภาพตลอดจนบูรณาการให้มีการแก้ไขปัญหาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวได้อย่างเป็นระบบ คณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวไว้ ๕ ประการ คือ

- ๑) กำหนดประเภทอาชีพที่มีความจำเป็นต้องจ้างแรงงานต่างด้าวอย่างแท้จริง
- ๒) กำหนดให้มีการจดทะเบียนนายจ้าง เพื่อให้มีส่วนรับผิดชอบในการจ้างแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง
- ๓) กำหนดให้สถานประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ไม่มีการว่าจ้างแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง
- ๔) กำหนดที่พักอาศัยของแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองให้เป็นที่น่านอน เพื่อการตรวจสอบควบคุม
- ๕) รมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้มีการว่าจ้างแรงงานไทยทดแทนแรงงานต่างด้าวอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

สรุปสาระสำคัญกล่าวคือ ให้มีการกำหนดประเภทอาชีพที่มีความจำเป็นต้องจ้างแรงงานต่างด้าวอย่างแท้จริง ตลอดจนประชาสัมพันธ์นายจ้าง/สถานประกอบการ ให้ตระหนักถึงความสำคัญในการว่าจ้างแรงงานไทยทำงานแทนแรงงานต่างด้าว ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองอย่างเป็นระบบต่อไป

คำถามข้อ ๒ กระทรวงแรงงาน มีนโยบายที่จะให้ท้องถิ่นหรือคณะกรรมการระดับจังหวัด เป็นผู้กำหนดนโยบายด้านแรงงานต่างด้าว เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความหลากหลายทั้งสภาวะความต้องการในการใช้แรงงาน สภาพสังคม และวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น แต่ละจังหวัดหรือไม่อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ จากการบริหารนโยบายด้านแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองในแต่ละท้องถิ่น ที่มีสภาพการจ้างงานแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในแต่ละท้องที่ คณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ได้ตระหนักถึงสภาพปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองใน ๕ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ตาก สมุทรสาคร ระนอง และภูเก็ต ซึ่งในรอบปีที่ผ่านมา คณะอนุกรรมการ ฯ ดังกล่าว ได้ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายแล้วเสร็จ และส่งมอบงานให้เป็นภารกิจปกติของจังหวัดในการบริหารแบบบูรณาการในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองต่อไป

อนึ่ง เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงต่อเนื่องในการแก้ปัญหาดังกล่าว กระทรวงแรงงาน โดยคณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายกร ทัพพะรังสี) เป็นประธาน ได้เห็นชอบให้มีการจัดตั้งประชาคมจังหวัด ประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้ประกอบการ/นายจ้าง องค์กรด้านวิชาการ องค์กรท้องถิ่นในจังหวัด เข้ามามีส่วนร่วม

ในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว อาทิเช่น สมาคมประมงแห่งประเทศไทย สมาคมก่อสร้าง เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้การแก้ไขปัญหา มีความสอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในแต่ละท้องถิ่น โดยเสนอมาตรการ และวิธีการด้านแรงงานต่างด้าวให้คณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองพิจารณาให้ความเห็นชอบ ให้คำแนะนำ หรือมอบหมายการปฏิบัติงาน